

Opplysningskontoret
for frukt og grønt
frukt.no

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 21. januar 2014

Postadresse:
Postboks 187 Økern
0510 OSLO
Telefon: +47 23 24 94 00
Fax: +47 23 24 94 11
Org. nr: 983 084 915 mva

Deres ref 13/5790-

HØRING – FORSLAG TIL ENDRING I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN

OFG har mottatt høringsforslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven og ønsker å komme med følgende uttalelser:

OFG mener at gratis frukt/grøntordning er det mest optimale da ordningen får en større forankring på skolene. En abonnementsordning, tilsvarende det en har på 1-7 skoler, vil imidlertid være en god erstatning dersom gratisordningen faller bort.

OFG har ansvar for å drifte abonnementsordningen for 1-7 skoler og har et administrasjonssystem der skoler, foresatte og grossister er knyttet sammen i et system for bestilling og levering av frukt/grønt. Da gratisordningen ble innført på ungdomstrinnskoler fikk kommuner og skoler tilbud om å benytte seg av systemet i forbindelse med gratis fruktordning, og omtrent ca. 77 % av skolene med ungdomstrinn har benyttet seg av dette frem til desember 2013.

OFG har hatt årlige undersøkelser blant skoler som representerer begge typer skolefruktordninger. Det har vært relativt høy fornøydhet blant de ansvarlige for fruktordningen både på skoler med gratis- og abonnementsordning. For våsemesteret 2013 var det for eksempel 80 % som var svært/ganske fornøyde med fruktordningen på skoler med gratis frukt og 75 % svært /ganske fornøyde på abonnementskoler¹.

På gratisordningen blir frukt/grønt utdelt eller gjort tilgjengelig til alle elevene, dvs. at alle kan forsyne seg. På den måten blir ordningen noe som angår hele skolen, og fordelene med frukt/grønt i løpet av skoledagen blir tydeliggjort i større grad enn på skoler med abonnementsordning. I en undersøkelse foretatt av OFG høsten 2008², der lærere ble spurt om effekt på konsentrasjon, var det 64 % av lærere på skoler med gratis frukt som svarte at de opplevde at fruktordningen bidrar til at elevene blir mer konsentrerte i timene³. På skoler hvor foresatte

¹ Undersøkelse ved bruk av Questback, juni 2013. Utvalg: 851 ansvarlige for fruktordningen på norske skoler.

² Undersøkelse ved bruk av Questback, desember 2008. Utvalg: 1106 ansvarlige for fruktordningen på norske skoler.

³ Andeler som har svart mye mer/noe mer konsentrert. Svar fra 122 ansvarlige for frukten som selv var lærere og 762 skolefruktansvarlige som ble spurt om å stille spørsmålet til en tilfeldig lærer på sin skole: *Da du ikke er lærer selv, er det fint om du kunne spørre en tilfeldig lærer på din skole om hvordan han/hun opplever undervisningen: Synes han/hun fruktordningen bidrar til at elevene blir mer eller mindre konsentrerte i timene?*

betaler for frukten svarte til sammenlikning 39 % av lærerne at fruktordningen bidrar positivt til elevenes konsentrasjon i timene. Dette viser at fruktordning på skolen oppleves til å bidra positivt på elevenes konsentrasjon. Forskjellen på gratis og abonnementskoler kan forklares ved at gratis frukt gjelder alle elever, og effekten på konsentrasjon i timene blir dermed tydeligere for lærerne.

I en abonnementsordning blir frukt og grønt synliggjort på skolene og en undersøkelse foretatt av TNS Gallup i mars 2011⁴ indikerer at elever som ikke deltar i abonnementsordningen, men som går på skoler med abonnementsordning, spiser mer frukt og grønt i skoletiden enn elever som går på skoler helt uten skolefruktordning. I hverdager, i perioden etter frokost og før middag, var det 90 % av elevene som abonnerte på skolefrukt som bekreftet at de hadde spist frukt/grønt og 83 % av elevene på skoler med gratis frukt som bekreftet det samme. Blant elever som gikk på skoler med abonnementsordning, men som selv ikke abonnerte, var det 63 % som hadde spist frukt/grønt, mens tilsvarende andel blant elever på skoler helt uten fruktordning var 55 %⁵. Dette indikerer altså at abonnementsordningen har en positiv effekt også blant de som ikke abonnerer. Antakelig på grunn av at frukt/grønt blir synliggjort på skolene og at alle foresatte på abonnementskolene mottar informasjon fra Skolefrukt om betydningen av frukt/grønt på skolen.

Den samme undersøkelsen foretatt av TNS Gallup i mars 2011 viser heller ingen store sosiale forskjeller mellom de som abonnerer og de som ikke abonnerer. TNS Gallup sin oppsummering fra undersøkelsen er som følger (kursiv skrift):

"I denne undersøkelsen finner vi ingen signifikante forskjeller mellom barn/foresatte til barn som abonnerer på skolefrukt og barn/foresatte til barn som ikke abonnerer på skolefrukt når det gjelder demografiske og sosiale faktorer som:

*Foresattes høyeste utdannelse
Måltidsvaner
Fysisk aktivitet
TV-titting
BMI*

---

⁴ Undersøkelse foretatt av TNS Gallup på landsrepresentativt web-panel i mars 2011. Utvalget ble kvotert for 4 grupper: 1. Går på skole med abonnementsordning og har betalt abonnementet for vår 2011. 2. Går på skole med abonnementsordning men har ikke betalt abonnement for vår 2011. 3. Går på skole med gratis fruktordning. 4. Går på skole uten fruktordning

⁵ Foresatte svarte på spørsmålet: Når spiste (navnet på elev) frukt/grønt i går. Respondenter som svarte fra tirsdag til lørdag (for hverdager) ble lagt til grunn i analysen. Det ble svart for 228 elever som ikke abonnerte på abonnementskoler og 225 elever på skoler helt uten skolefruktordning. Signifikant forskjell, 5 % signifikansnivå, med ensidig test, dvs. hypotesen var at flere blant de som ikke abonnerer spiser frukt og grønt i skoletiden enn blant de som går på skoler helt uten fruktordning. Resultatet underbygges av at på spørsmål i samme undersøkelse om "hvorfor er ikke barnet med i abonnementsordningen for frukt", svarer 59 % at barnet har med seg frukt hjemmefra.

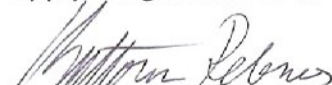
Tilsvarende finner vi ingen forskjeller mellom kontrollgruppene barn/foresatte til barn som får gratis skolefrukt og barn/foresatte til barn som ikke har noen form for skolefruktordning.

Vi finner at en større andel av foresatte til barn som ikke abonnerer på skolefrukt har husstandsinntekt under kr. 800.000 sammenlignet med foresatte til barn som deltar i abonnementsordningen.

Vi ser også at blant foreldre med lavere husstandsinntekt er det en større andel som begrunner at barnet ikke deltar i abonnementsordningen med at det koster for mye. Her er også «aleneforsørgere» overrepresentert.

Ut fra dette kan vi anta at abonnementsprisen for skolefrukt kan være en barriere for enkelte, og da spesielt for foresatte med lavere husstandsinntekt (under kr. 400.000). Denne gruppen utgjør imidlertid kun 3 % av de som ikke abonnerer.”

Med vennlig hilsen
Opplysningskontoret for frukt og grønt

Guttorm Rebnes
Direktør

Tore Angelsen
Prosjektleder

